

**CONSILIUL
UNIUNII EUROPENE**

**Bruxelles, 21 octombrie 2009 (22.10)
(OR. en)**

**Dosar interinstituțional:
2009/0101 (CNS)**

**14552/1/09
REV 1**

**DROIPEN 125
COPEN 197**

NOTĂ REVIZUITĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Consiliul
Nr. doc. ant.:	14289/09 DROIPEN 122 COPEN 193
Subiect:	Reuniunea Consiliului (Justiție și Afaceri Interne) din 23 octombrie 2009 1. Proiect de rezoluție a Consiliului privind o foaie de parcurs pentru consolidarea drepturilor procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale 2. Propunere de decizie-cadru a Consiliului privind dreptul la interpretare și traducere în procesele penale 3. Propunere de rezoluție a Consiliului și a guvernelor statelor membre reunite în cadrul Consiliului de favorizare a punerii în aplicare de către statele membre a dreptului la interpretare și la traducere în cadrul procedurilor penale - Abordare generală

La 1 iulie 2009, Președinția a prezentat o „Foaie de parcurs pentru încurajarea protecției persoanelor suspectate și învinuite în cadrul procedurilor penale”¹

Ulterior s-a hotărât transformarea instrumentului într-o rezoluție și modificarea titlului în (proiect de) „Rezoluție a Consiliului privind o foaie de parcurs pentru consolidarea drepturilor procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale”.

¹ 11457/09 DROIPEN 53 COPEN 120.

La 8 iulie 2009, Comisia a prezentat o propunere de decizie-cadru a Consiliului privind dreptul la interpretare și traducere în procesele penale¹.

Președinția, considerând că statelor membre ar trebui să li se ofere orientări în vederea promovării punerii în aplicare eficace a drepturilor prevăzute în propunere, a înaintat un proiect de rezoluție care să însoțească decizia-cadru².

Grupul „Prietenii Președinției”, Grupul de lucru pentru dreptul penal material, consilierii JAI, Comitetul articolului 36 și Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea II) au analizat textele în cadrul diferitelor reuniuni.

Situația actuală poate fi descrisă după cum urmează:

FOAIA DE PARCURS:

FR, IE, NL și UK au formulat o rezervă de examinare parlamentară.

LV a exprimat o rezervă de examinare lingvistică.

Modificările operate / Chestiunile nesoluționate existente:

Trimiterea se face la textul reprodus în anexa 1. Nu există chestiuni nesoluționate.

¹ 11917/09 DROIPEN 60 COPEN 133 + ADD 1 + ADD 2.

² 12116/09 DROIPEN 66 COPEN 139.

DECIZIA-CADRU:

CZ, DK, FR, IE, LT, MT, NL, SI și UK au formulat o rezervă de examinare parlamentară.
LV a exprimat o rezervă de examinare lingvistică.

Modificările operate / Chestiunile nesoluționate existente:

Trimiterea se face la textul reprodus în anexa 2. Nu există chestiuni nesoluționate.

- Trebuie avut în vedere faptul că SI a propus înaintarea textului, astfel cum rezultă în urma dezbaterilor din cadrul organismelor Consiliului, către Secretariatul Consiliului Europei, pentru a se verifica dacă acesta este conform cu CEDO, astfel cum este interpretată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (respectarea criteriilor de la Strasbourg).

Președinția ia act de faptul că Secretariatul Consiliului Europei a fost consultat în mod informal cu privire la toate cele trei proiecte de instrumente (a se vedea 12394/09 și 12926/09), a formulat o opinie cu privire la inițiative și a înaintat avize pozitive cu privire la acestea. Observațiile Secretariatului Consiliului Europei au fost determinante pentru negocierile Președinției pe parcursul întregii proceduri.

REZOLUȚIE:

DK, FR, IE, LT, MT, NL, SI și UK au formulat o rezervă de examinare parlamentară.
LV a exprimat o rezervă de examinare lingvistică.

Modificările operate / Chestiunile nesoluționate existente:

Trimiterea se face la textul reprodus în anexa 3. Nu există chestiuni nesoluționate.

Proiect de
rezoluție a Consiliului privind o foaie de parcurs pentru consolidarea drepturilor procedurale
ale
persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale

Consiliul Uniunii Europene,

întrucât:

- (1) În Uniunea Europeană, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) constituie baza comună pentru protecția drepturilor persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale, care, în scopul prezentei rezoluții, include etapa care precede procesul penal și etapa procesului.
- (2) În plus, Convenția, astfel cum a fost interpretată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, reprezintă o bază importantă pentru statele membre, prin care se asigură faptul că statele membre au încredere în sistemele de justiție penală din celelalte state membre și se consolidează încrederea reciprocă. În același timp, există posibilitatea unor acțiuni suplimentare ale Uniunii Europene menite să asigure punerea în aplicare și respectarea pe deplin a standardelor convenției, precum și, după caz, asigurarea aplicării coerente a standardelor aplicabile și creșterea nivelului acestora.
- (3) Uniunea Europeană a creat cu succes un spațiu de liberă circulație și ședere, în care cetățenii pot profita de posibilitățile din ce în ce mai numeroase de a călători, a studia și a munci în alte țări decât în țara de reședință. Cu toate acestea, eliminarea frontierelor interne și exercitarea din ce în ce mai frecventă a dreptului de liberă circulație și ședere au drept consecință inevitabilă faptul că un număr din ce în ce mai mare de persoane sunt implicate în proceduri penale într-un alt stat membru decât cel de reședință. În aceste situații, drepturile procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate devin deosebit de importante în vederea garantării dreptului la un proces echitabil.

- (4) Într-adevăr, în timp ce la nivelul Uniunii Europene s-au luat deja diferite măsuri de garantare a unui grad ridicat de siguranță pentru cetățeni, este la fel de necesar să se abordeze problemele specifice care pot apărea atunci când o persoană este suspectată sau acuzată în cadrul unor proceduri penale.
- (5) În consecință, sunt necesare măsuri specifice cu privire la drepturile procedurale, pentru a se garanta echitatea procedurii penale. Astfel de măsuri, care pot include legislație precum și alte măsuri, vor face să crească încrederea cetățenilor în faptul că Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia le vor proteja și le vor garanta drepturile.
- (6) Consiliul European de la Tampere din 1999 a concluzionat că, în contextul punerii în aplicare a principiului recunoașterii reciproce, ar trebui de asemenea inițiate lucrări cu privire la acele aspecte ale legislației procedurale în cazul cărora sunt considerate necesare standarde minime comune pentru a facilita aplicarea principiului recunoașterii reciproce, respectând principiile juridice fundamentale ale statelor membre (concluzia 37).
- (7) De asemenea, Programul de la Haga din 2004 afirmă că realizarea ulterioară a recunoașterii reciproce ca piatră de temelie a cooperării judiciare implică dezvoltarea de standarde echivalente pentru drepturile procedurale în cadrul procedurilor penale, pe baza studiilor privind nivelul existent de garantare în statele membre și cu respectarea tradiției juridice a acestora (punctul 3.3.1.).
- (8) Recunoașterea reciprocă presupune că autoritățile competente din statele membre au încredere în sistemele de justiție penală din celelalte state membre. În scopul creșterii încrederii reciproce în cadrul Uniunii Europene, este important să existe, ca element complementar convenției, standarde ale Uniunii Europene pentru protecția drepturilor procedurale care să fie puse în aplicare și executate în mod corect în statele membre.

- (9) Studii recente arată că în rândurile experților există o susținere largă a acțiunii Uniunii Europene privind drepturile procedurale, prin legislație și alte măsuri, și că este necesar să crească nivelul încrederii reciproce între autoritățile judiciare din statele membre ¹. Aceste sentimente sunt împărtășite și de Parlamentul European ². În comunicarea sa pentru Programul de la Stockholm ³, Comisia Europeană constată că este esențial să se consolideze drepturile la apărare în scopul menținerii încrederii reciproce între statele membre și a încrederii cetățenilor în Uniunea Europeană.
- (10) Discuțiile din ultimii ani privind drepturile procedurale în contextul Uniunii Europene nu au condus la niciun rezultat concret. Cu toate acestea, s-au înregistrat progrese semnificative în domeniul cooperării judiciare și polițienești în ceea ce privește măsurile de facilitare a urmăririi penale. Acum este timpul să se ia măsuri pentru îmbunătățirea echilibrului dintre aceste măsuri și protecția drepturilor procedurale ale persoanelor. Ar trebui depuse eforturi pentru consolidarea garanțiilor procedurale și respectarea statului de drept în cadrul procedurilor penale, indiferent unde hotărăsc cetățenii să călătorească, să studieze, să lucreze sau să trăiască în Uniunea Europeană.
- (11) Ținând seama de importanța și de complexitatea acestor chestiuni, pare oportun ca acestea să fie abordate progresiv, asigurându-se în același timp o consecvență globală. Abordând acțiunile viitoare pe rând, în funcție de domenii, se poate acorda o atenție deosebită fiecărei măsuri individuale, astfel încât să se permită identificarea și abordarea problemelor într-un mod prin care se va acorda o valoare adăugată fiecărei măsuri.
- (12) Având în vedere caracterul neexhaustiv al catalogului măsurilor prevăzute în anexă, Consiliul ar trebui să ia în considerare, de asemenea, posibilitatea de a aborda chestiunea protecției unor drepturi procedurale altele decât cele enumerate în catalog.

¹ A se vedea, printre altele, „Analiza viitorului recunoașterii reciproce în materie penală în Uniunea Europeană”, raport al Université Libre de Bruxelles din 20 noiembrie 2008.

² A se vedea, de exemplu, „Recomandarea Parlamentului European din 7 mai 2009 adresată Consiliului privind dezvoltarea unui spațiu de justiție penală al Uniunii Europene” 2009/2012(INI), punctul 1 litera (a).

³ „Un spațiu de libertate, securitate și justiție în serviciul cetățenilor”, COM (2009) 262/4 (punctul 4.2.2.).

(13) Toate noile acte legislative ale UE în acest domeniu ar trebui să fie conforme cu standardele minime stabilite prin convenție, astfel cum a fost interpretată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului,

adoaptă următoarea rezoluție:

1. Ar trebui luate măsuri la nivelul Uniunii Europene pentru a consolida drepturile persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale. Astfel de măsuri pot include legislație, precum și alte măsuri.
2. Consiliul aprobă „Foaia de parcurs pentru consolidarea drepturilor procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale”, astfel cum figurează în anexa la prezenta rezoluție, ca bază pentru viitoarele măsuri. Drepturile cuprinse în această foaie de parcurs, care ar putea fi completate de alte drepturi, sunt considerate drepturi procedurale fundamentale și în această etapă ar trebui să li se acorde prioritate măsurilor în acest sens.
3. Comisia este invitată să prezinte propuneri privind măsurile prevăzute în foaia de parcurs și să ia în considerare prezentarea cărții verzi menționate la punctul F.
4. Consiliul va analiza toate propunerile prezentate în contextul foii de parcurs și se angajează să le analizeze în regim prioritar.
5. Consiliul va acționa în cooperare deplină cu Parlamentul European, în conformitate cu normele aplicabile și va colabora în mod corespunzător cu Consiliul Europei.

Foaie de parcurs pentru consolidarea drepturilor procedurale ale persoanelor suspectate sau
acuzate
în cadrul procedurilor penale

Ordinea drepturilor menționate în această foaie de parcurs este orientativă. Se evidențiază faptul că explicațiile furnizate mai jos servesc numai drept orientări pentru acțiunea propusă și nu urmăresc reglementarea conținutului și a domeniului general de aplicare a măsurilor vizate în prealabil.

Măsura A: Traducere și interpretare

Scurtă explicație:

Persoana suspectată sau acuzată trebuie să poată înțelege ce se întâmplă și să se poată face înțeleasă. O persoană suspectată sau un acuzată care nu vorbește sau nu înțelege limba utilizată în cadrul procedurii va avea nevoie de un interpret și de traducerea documentelor procedurale esențiale. Ar trebui să se acorde, de asemenea, o atenție deosebită necesităților persoanelor cu deficiențe auditive suspectate sau acuzate.

Măsura B: Informarea privind drepturile și informarea privind costurile

Scurtă explicație:

O persoană suspectată sau acuzată de o infracțiune ar trebui să primească informații privind drepturile sale elementare, verbal sau, după caz, în scris, de exemplu printr-o comunicare în scris a drepturilor. În plus, persoana în cauză ar trebui, de asemenea, să primească rapid informații privind natura și cauza acuzațiilor care i se aduc. O persoană care a fost acuzată ar trebui să aibă dreptul de a primi, la momentul potrivit, informațiile necesare pentru pregătirea apărării sale, fiind de la sine înțeles că aceasta nu ar trebui să aducă atingere cursului normal al procedurilor penale.

Măsura C: Consiliere și asistență juridică

Scurtă explicație:

Dreptul la consiliere juridică (acordată de un avocat) pentru persoana suspectată sau acuzată în cadrul procedurilor penale într-o etapă cât mai timpurie și mai adecvată a acestor proceduri este fundamental pentru garantarea echității procedurii; dreptul la asistență juridică ar trebui să garanteze accesul efectiv la dreptul la consiliere juridică sus-menționat.

Măsura D: Comunicarea cu rudele, angajatorii și autoritățile consulare

Scurtă explicație:

O persoană suspectată sau acuzată care este privată de libertate este informată cu promptitudine în legătură cu dreptul de a informa cel puțin o persoană, de exemplu o rudă sau un angajator, cu privire la privarea de libertate, fiind de la sine înțeles că aceasta nu ar trebui să aducă atingere cursului normal al procedurilor penale. În plus, o persoană suspectată sau acuzată care este privată de libertate într-un alt stat decât cel din care provine este informată în legătură cu dreptul de a informa autoritățile consulare competente cu privire la privarea de libertate.

Măsura E: Garanții speciale pentru persoanele suspectate sau acuzate vulnerabile

Scurtă explicație:

Pentru a se garanta echitatea procedurilor, este important să se acorde o atenție deosebită persoanelor suspectate sau acuzate care nu pot înțelege sau urmări conținutul sau înțelesul procedurilor datorită, de exemplu, vârstei și condiției psihice sau fizice.

Măsura F: O carte verde privind arestarea preventivă

Scurtă explicație:

Intervalul de timp pe care o persoană îl poate petrece în stare de arest înainte de desfășurarea procesului și pe parcursul desfășurării acestuia variază mult de la un stat membru la altul.

Perioadele excesiv de lungi de arestare preventivă afectează persoanele în cauză, pot aduce atingere cooperării judiciare între statele membre și nu reprezintă valorile pe care le promovează Uniunea Europeană. Măsurile adecvate care pot fi adoptate în acest context ar trebui analizate într-o carte verde.

DECIZIE-CADRU A CONSILIULUI
privind dreptul la interpretare și traducere în procesele penale

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 31 alineatul (1) litera (c) și articolul 34 alineatul (2) litera (b),

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Parlamentului European,

întrucât¹:

- (1) Comunitatea și-a stabilit obiectivul de a menține și de a dezvolta un spațiu de libertate, securitate și justiție. În conformitate cu concluziile Consiliului European de la Tampere din 15 și 16 octombrie 1999, în special punctul (33), principiul recunoașterii reciproce în cadrul Uniunii Europene ar trebui să devină fundamentul cooperării judiciare atât în materie civilă, cât și penală.
- (2) La 29 noiembrie 2000, Consiliul, în conformitate cu concluziile de la Tampere, a adoptat un program de măsuri de punere în aplicare a principiului recunoașterii reciproce în materie penală². Introducerea programului de măsuri menționează că principiul recunoașterii reciproce „are drept scop consolidarea cooperării dintre statele membre, precum și creșterea protecției acordate drepturilor individuale”.

¹ Considerentele nu au fost încă discutate în totalitate; analizarea va avea loc după ce Consiliul va ajunge la o abordare generală. Cu toate acestea, următoarele considerente fac parte din pachetul care înaintat Consiliului spre aprobare: 8, 10, 11, 12, 19.

² JO C 12, 15.1.2001, p. 10.

- (3) Punerea în aplicare a principiului recunoașterii reciproce a hotărârilor în materie penală implică faptul că fiecare stat membru are încredere în sistemele de justiție penală ale celorlalte state membre. Amploarea procesului de recunoaștere reciprocă depinde, în mare măsură, de o serie de parametri, precum „mecanisme de protecție a drepturilor [...] persoanelor suspectate”¹ și standarde minime comune necesare pentru facilitarea aplicării principiului recunoașterii reciproce.
- (4) Recunoașterea reciprocă poate funcționa în mod eficient doar într-un climat de încredere, în cadrul căruia nu doar autoritățile judiciare, ci toți participanții la procedurile penale consideră hotărârile autorităților judiciare din alte state membre ca fiind echivalente celor emise de propriile autorități, presupunând „nu doar încrederea în justețea normelor partenerului, ci și în faptul că aceste norme sunt în mod corect aplicate”².
- (5) Cu toate că toate statele membre sunt părți la Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO), experiența a arătat că doar acest element nu poate oferi întotdeauna un grad suficient de încredere în sistemele de justiție penală ale altor state membre.
- (6) Articolul 31 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană prevede „asigurarea compatibilității normelor aplicabile în statele membre, în măsura necesară îmbunătățirii [cooperării judiciare în materie penală]”. Standardele minime comune ar trebui să aibă ca rezultat creșterea încrederii în sistemele de justiție penală ale tuturor statelor membre, fapt ce ar conduce la o cooperare judiciară mai eficientă într-un climat de încredere reciprocă.
- (7) Asemenea standarde comune ar trebui aplicate în domeniile serviciilor de interpretare și traducere din cadrul procedurilor penale. În vederea consolidării încrederii necesare între statele membre, prezenta decizie-cadru prevede standarde de bază comune în ceea ce privește interpretarea și traducerea în cadrul procedurilor penale în Uniunea Europeană, standarde care reflectă tradițiile statelor membre în aplicarea prevederilor relevante ale CEDO.

¹ JO C 12, 15.1.2001, p. 10.

² COM(2000) 495, 26.7.2000, p. 4

- (8) Dreptul la interpretare și dreptul la traducere pentru persoanele care nu vorbesc și nu înțeleg limba în care se desfășoară procedurile sunt consacrate în articolul 6 din CEDO, astfel cum sunt interpretate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Dispozițiile prezentei decizii-cadru facilitează exercitarea acestor drepturi. În acest sens, prezenta decizie-cadru urmărește asigurarea dreptului unei persoane acuzate sau suspectate la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale, în vederea garantării dreptului acesteia la proceduri echitabile.
- (9) (...)
- (10) Drepturile prevăzute în prezenta decizie-cadru ar trebui să se aplice și procedurilor de executare a mandatului european de arestare în limitele prevăzute de prezenta decizie-cadru. Statele membre de executare ar trebui să asigure și să suporte costurile de interpretare și traducere în favoarea persoanei solicitate care nu înțelege sau vorbește limba în care se desfășoară procedurile.
- (11) Prevederile prezentei decizii-cadru ar trebui să garanteze protecția drepturilor persoanei suspectate sau acuzate care nu vorbește sau nu înțelege limba în care se desfășoară procedurile, astfel încât aceasta să înțeleagă suspiciunile sau acuzațiile care îi sunt aduse, și să înțeleagă procedurile pentru a își putea exercita drepturile, prin oferirea de asistență lingvistică corespunzătoare gratuită. Persoana suspectată sau acuzată ar trebui să fie capabilă, între altele, să explice avocatului său propria versiune asupra faptelor, indice orice afirmație cu care nu este de acord și să atragă avocatului său atenția asupra oricărui fapt care ar trebui promovat în apărarea sa. Se reamintește în acest sens că dispozițiile prezentei decizii-cadru stabilesc obligații minime. Statele membre pot extinde drepturile prevăzute în prezenta decizie-cadru pentru a asigura un nivel mai înalt de protecție și în situații neprevăzute expres în prezenta decizie-cadru. Nivelul de protecție ar trebui să nu coboare sub standardele prevăzute de CEDO, astfel cum sunt interpretate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

- (12) Statele membre ar trebui să nu fie obligate să asigure interpretarea comunicării între persoana suspectată sau acuzată și avocatul său în cazurile în care aceștia pot comunica eficient în aceeași limbă. De asemenea, statele membre ar trebui să nu fie obligate să asigure interpretarea unei astfel de comunicări, în situația în care dreptul la interpretare este în mod clar utilizat pentru alte scopuri decât exercitarea dreptului la un proces echitabil în cadrul procedurilor respective.
- (13) Constatarea faptului că nu este nevoie de interpretare sau de traducere ar trebui să facă obiectul unei posibilități de revizuire, în conformitate cu dreptul național. O astfel de revizuire poate avea loc, de exemplu, printr-o procedură specifică de plângere, sau în contextul procedurii unei căi de atac ordinare împotriva deciziei pe fond.
- (14) O asistență corespunzătoare ar trebui oferită și persoanelor suspectate sau acuzate care au probleme de auz sau vorbire.
- (15) Obligația de diligență către persoana suspectată sau acuzată care se află într-o poziție potențial vulnerabilă, în special datorită unui handicap fizic care îi afectează capacitatea de a comunica eficient decurge din necesitatea unei administrări echitabile a justiției. Organele de urmărire penală, autoritățile de aplicare a legii și cele judiciare ar trebui, prin urmare, să se asigure că aceste persoane își pot exercita în mod efectiv drepturile prevăzute în prezenta decizie-cadru, de exemplu prin acordarea unei atenții deosebite oricărei vulnerabilități potențiale care afectează capacitatea de a înțelege procedurile și de a se face înțelese și prin luarea măsurilor corespunzătoare pentru garantarea acestor drepturi.
- (16) Garantarea unor proceduri echitabile necesită ca documentele esențiale, sau cel puțin părțile importante ale acestor documente, să fie traduse în beneficiul persoanei suspectate sau acuzate. Autoritățile statului membru decid care document ar trebui tradus, în conformitate cu dreptul intern. Unele documente ar trebui să fie întotdeauna considerate ca fiind esențiale și să fie traduse, cum ar fi decizia de privare de libertate a unei persoane, rechizitoriul/actul de inculpare și orice hotărâre.

- (17) O renunțare la dreptul de a avea o traducere scrisă a documentelor ar trebui să fie neechivocă, cu un minimum de garanții, și ar trebui să nu contravină vreunui interes public important.
- (18) Prezenta decizie-cadru respectă drepturile fundamentale și este conformă cu principiile recunoscute de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene. În special, prezenta decizie-cadru urmărește promovarea dreptului la libertate, a dreptului la un proces echitabil și a drepturilor de apărare.
- (19) Statele membre ar trebui să se asigure că dispozițiile articolelor 2-5 din prezenta decizie-cadru, în cazurile în care corespund drepturilor garantate de CEDO, sunt puse în aplicare în conformitate cu cele din CEDO și cu evoluțiile jurisprudenței relevante a Curții Europene a Drepturilor Omului.
- (20) Întrucât obiectivul de stabilire a unor standarde minime comune nu poate fi realizat de statele membre acționând în mod unilateral, și poate fi atins doar la nivelul Uniunii, Consiliul poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum prevede articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană și articolul 5 din Tratatul de instituire a Comunității Europene. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut de acest ultim articol, prezenta decizie-cadru nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE-CADRU:

Articolul 1

Domeniu de aplicare

1. Prezenta decizie-cadru instituie norme privind drepturile la serviciile de interpretare și de traducere în cadrul procedurilor penale și al procedurilor de executare a mandatului de arestare european.
2. De aceste drepturi beneficiază orice persoană din momentul în care respectivei persoane îi este adus la cunoștință, de către autoritățile competente ale unui stat membru, faptul că este suspectată sau acuzată de comiterea unei infracțiuni, până la finalizarea procedurilor, prin aceasta înțelegându-se soluționarea definitivă întrebării dacă persoana suspectată sau acuzată a comis infracțiunea.
3. Prezenta decizie-cadru nu se aplică în cazul procedurilor care ar putea conduce la sancțiuni impuse de alte autorități decât instanțele penale, atât timp cât aceste proceduri nu se desfășoară în fața unei instanțe având competență în materie penală.

Articolul 2

Dreptul la servicii de interpretare

1. Statele membre se asigură că persoanei suspectate sau acuzate care nu înțelege sau nu vorbește limba în care se desfășoară procedurile penale respective i se oferă servicii de interpretare în limba sa maternă sau în altă limbă pe care o înțelege, în vederea garantării dreptului său la proceduri echitabile. Serviciile de interpretare, inclusiv pentru comunicarea dintre persoana suspectată sau acuzată și avocatul său, trebuie asigurate în cadrul procedurilor penale desfășurate în fața autorităților de urmărire penală și a celor judiciare, inclusiv în cadrul interogatoriilor efectuate de poliție, în cadrul tuturor audierilor în fața instanței și în cadrul oricăror audieri intermediare necesare, și pot fi furnizate în alte situații. Această dispoziție nu aduce atingere normelor dreptului intern referitoare la prezența unui avocat în oricare etapă a procedurilor penale.

2. Statele membre se asigură că persoanele cu deficiențe auditive sunt asistate de un interpret, dacă această soluție este potrivită pentru acea persoană.
3. Statele membre se asigură că se fac verificările corespunzătoare, inclusiv prin consultarea persoanei suspectate sau acuzate, privind capacitatea acesteia de a înțelege și vorbi limba în care se desfășoară procedurile și necesitatea de a fi asistată de un interpret.
4. Statele membre se asigură că, într-o etapă a procedurilor, în conformitate cu dreptul intern, există posibilitatea exercitării unei căi de atac împotriva oricărei hotărâri care dispune că nu este necesară asigurarea serviciilor de interpretare. Astfel de căi de atac nu presupun obligația statului membru de a asigura un mecanism separat în care singurul temei al revizuirii să fie contestarea unei astfel de hotărâri.
5. În cadrul procedurilor de executare a mandatului european de arestare, statul membru de executare se asigură că autoritățile sale competente asigură oricărei persoane supuse unei asemenea proceduri, care nu înțelege sau nu vorbește limba în care se desfășoară procedurile, servicii de interpretare în conformitate cu prezentul articol.

Articolul 3

Dreptul la servicii de traducere a documentelor esențiale

1. Statele membre se asigură că persoanei suspectate sau acuzate care nu înțelege limba în care se desfășoară procedurile respective i se asigură traducerea, în limba sa maternă sau în altă limbă pe care o înțelege, a tuturor documentelor esențiale în vederea garantării dreptului său la proceduri echitabile, sau cel puțin a părților importante ale acestor documente, cu condiția ca persoana respectivă să aibă drept de acces la documentele respective în temeiul dreptului intern.

2. Autoritățile competente hotărăsc care sunt documentele esențiale care trebuie traduse în temeiul alineatului (1). Printre documentele esențiale care trebuie traduse, în întregime sau doar părțile importante, se numără cel puțin ordinul de reținere sau deciziile echivalente care privesc persoana de libertate, rechizitoriul/actul de inculpare și orice hotărâre, în cazul în care aceste documente există.
3. Persoana suspectată sau acuzată sau avocatul acesteia poate înainta o cerere motivată de traducere a altor documente necesare pentru exercitarea eficientă a dreptului la apărare.
4. Statele membre se asigură că, într-o etapă a procedurilor, în conformitate cu dreptul intern, există posibilitatea exercitării unei căi de atac dacă nu este asigurată traducerea unui document dintre cele menționate la alineatele (2) și (3). Astfel de căi de atac nu presupun obligația statului membru de a asigura un mecanism separat în care singurul temei al revizuirii să fie contestarea unei astfel de hotărâri.
5. În cadrul procedurilor de executare a mandatului european de arestare, statul membru de executare se asigură că autoritățile sale competente asigură traducerea acestui document oricărei persoane supuse unei asemenea proceduri, care nu înțelege sau nu vorbește limba în care este redactat mandatul european de arestare, sau în care acesta a fost tradus de către statul membru emitent.
6. Cu condiția ca aceasta să nu afecteze caracterul echitabil al procedurilor, o traducere orală sau un rezumat oral al documentelor menționate în prezentul articol pot fi asigurate în locul unei traduceri scrise, dacă este cazul.
7. O persoană care are, în temeiul prezentului articol, dreptul la traducerea documentelor poate, în orice moment, renunța la acest drept.

Articolul 4

Costurile serviciilor de interpretare și traducere

Statele membre acoperă costurile legate de serviciile de interpretare și de traducere care rezultă din aplicarea articolelor 2 și 3, indiferent de rezultatul procedurilor.

Articolul 5

Calitatea serviciilor de interpretare și traducere

Statele membre iau măsuri concrete pentru a se asigura de faptul că interpretarea și traducerea furnizate sunt corespunzătoare, astfel încât să permită persoanei suspectate sau acuzate, precum și persoanei care face obiectul executării unui mandat european de arestare, să își exercite pe deplin drepturile.

Articolul 6

Clauza de menținere a nivelului de protecție

Nicio dispoziție a prezentei decizii-cadru nu se interpretează ca o limitare a vreunui drept sau garanții procedurale, nici ca o derogare de la acestea, care sunt asigurate potrivit Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit altor dispoziții relevante din dreptul internațional sau potrivit legislației oricărui stat membru și care asigură un nivel mai ridicat de protecție.

Articolul 7
Punere în aplicare

Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se conforma dispozițiilor prezentei decizii-cadru până cel târziu la¹

Statele membre comunică până la aceeași dată Consiliului și Comisiei textul dispozițiilor care transpun în dreptul intern obligațiile impuse de prezenta decizie-cadru.

Articolul 8
Raport

Până la ...², Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a măsurii în care statele membre au adoptat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei decizii-cadru, însoțit, dacă este necesar, de propuneri legislative.

Articolul 9
Intrare în vigoare

Prezenta decizie-cadru intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, [...]

Pentru Consiliu
Președintele

¹ 30 de luni de la publicarea prezentei decizii-cadru în Jurnalul Oficial.

² 42 de luni de la publicarea prezentei decizii-cadru în Jurnalul Oficial.

Proiect
de rezoluție a Consiliului și a guvernelor
statelor membre reunite în cadrul Consiliului
de favorizare a punerii în aplicare de către statele membre a dreptului la interpretare și la
traducere în cadrul procedurilor penale

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE ȘI GUVERNELE
STATELOR MEMBRE REUNITE ÎN CADRUL CONSILIULUI,

întrucât:

Decizia-cadru 2009/XXX/JAI a Consiliului privind dreptul la interpretare și traducere în procesele penale prevede anumite cerințe referitoare la drepturile persoanelor suspectate sau acuzate de comiterea unei infracțiuni și ale persoanelor care fac obiectul procedurilor de executare a unui mandat european de arestare, care nu înțeleg sau nu vorbesc limba în care se desfășoară procedurile, de a fi asistate de un interpret și de a primi traducerea documentelor esențiale.

Respectând în întregime procedurile bugetare naționale, statelor membre ar trebui să li se ofere orientări în vederea promovării punerii în aplicare eficace a respectivelor drepturi,

ADOPTĂ PREZENTA REZOLUȚIE:

Domeniu de aplicare și obiective

- (1) Prezenta rezoluție are drept scop promovarea drepturilor prevăzute în Decizia-cadru 2009/XXX/JAI privind dreptul la interpretare și traducere în procesele penale.
- (2) Avansând pe baza principiilor prevăzute în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, statele membre, asigurând punerea în aplicare a Deciziei-cadru 2009/XXX/JHA, sunt încurajate să promoveze în mod activ măsurile prevăzute în continuare.
- (3) Obiectivul măsurilor adoptate ar trebui să fie dezvoltarea unor practici adecvate și eficiente în statele membre pentru interpretare și traducere pe durata procedurilor penale. Măsurile prevăzute în continuare se aplică și serviciilor de interpretare și traducere asigurate de statul membru de executare în procedurile de executare a unui mandat european de arestare.

Măsuri

Reprezentarea specialiștilor

- (4) Reprezentanții profesiilor de interpret și traducător ar trebui să fie invitați să se implice, dacă este cazul, în punerea practică în aplicare a măsurilor de mai jos, precum și în realizarea obiectivelor prezentei rezoluții.

Calificare

- (5) Statele membre ar trebui să urmărească un nivel înalt de calificare pentru interpreții și traducătorii implicați în procedurile penale pentru a avea un standard adecvat de interpretare și traducere care să asigure proceduri echitabile. Pe lângă competențe lingvistice generale, acești traducători și interpreți ar trebui să aibă cunoștințe de specialitate de terminologie juridică.
- (6) Interpreții și traducătorii ar trebui să fie încurajați să își îmbunătățească competențele profesionale prin formare și dezvoltare profesională continuă.

- (7) Calificarea interpreților și a traducătorilor implicați în procedurile penale ar trebui să fie verificată printr-un titlu formal sau orice altă dovadă similară privind cunoștințele, de exemplu prin acreditare sau certificare, pentru limba respectivă.
- (8) Statele membre ar trebui să urmărească un nivel înalt de calificare pentru interpreții care asistă persoanele suspectate sau acuzate care prezintă deficiențe auditive.
- (9) Ar trebui să se verifice că interpreții și traducătorii implicați în proceduri penale sunt persoane integre.

Formarea

- (10) Fără a aduce atingere independenței judiciare sau diferitelor organizații judiciare din Uniunea Europeană, statele membre ar trebui să încurajeze persoanele responsabile de formarea judecătorilor, procurorilor și personalului judiciar implicat în proceduri penale să dea o atenție deosebită particularităților comunicării cu asistența unui interpret, astfel încât să asigure o comunicare eficientă și efectivă.

Înregistrarea

- (11) Statele membre ar trebui să asigure existența unui registru național sau a unor registre de interpreți și traducători calificați pentru a fi utilizați în cadrul procedurilor penale.
- (12) Registrul sau registrele ar trebui să fie actualizate astfel încât să reflecte, între altele, statutul calificărilor interpretului sau ale traducătorului, fără a aduce atingere aplicării normelor de protecție a persoanelor față de prelucrarea datelor cu caracter personal.
- (13) Statele membre sunt încurajate să acorde acces la propriile registre naționale autorităților competente din alte state membre.

- (14) În acest context, ar trebui acordată o atenție deosebită obiectivului de facilitare a interconectării bazelor de date pentru traducătorii și interpreții din domeniul juridic, astfel cum se prevede în cadrul Planului de acțiune privind e-justiția europeană din 27 noiembrie 2008.

Angajarea interpreților și traducătorilor înregistrați

- (15) Statele membre ar trebui să se asigure, în măsura în care acest lucru este posibil, că numai interpreții și traducătorii înregistrați sunt utilizați în cadrul procedurilor penale. Serviciile unui interpret sau traducător neînregistrat ar trebui să fie utilizate numai în cazul în care angajarea unui interpret sau traducător înregistrat nu este posibilă în mod rezonabil. În astfel de situații, autoritățile competente ar trebui să acorde o atenție deosebită calității interpretării sau traducerii.

Accesul de la distanță la interpretare

- (16) În situațiile în care acest lucru este adecvat, s-ar putea furniza interpretare la distanță, de exemplu prin utilizarea unor convorbiri telefonice între mai multe părți sau a echipamentelor pentru videoconferințe.

Codurile de conduită și orientările privind cele mai bune practici

- (17) Ar trebui să fie încurajată adoptarea codurilor de conduită, precum și a unor orientări privind cele mai bune practici pentru interpreți și traducători. Acestea ar trebui să conțină, între altele, dispoziții privind integritatea profesională și confidențialitatea.
- (18) Pentru a asigura continuarea îmbunătățirii calității serviciilor furnizate în cadrul procedurilor penale de interpreți și traducători, statele membre ar trebui să facă schimb periodic de informații cu privire la experiențe și practici în acest domeniu. Comisia este invitată să organizeze consultări periodice între statele membre și reprezentanții organismelor profesionale angajate în interpretare și traducere, pentru a facilita schimbul de experiențe evidențiat anterior.